

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Teologická fakulta

Bakalářská práce

ROLE KITÁB-I-AQDAS V BAHÁ'Í VÍŘE

Vedoucí práce: Mgr. Martin Klapetek, Ph.D.

Autor práce: Petr Müller

Studijní program: Teologie

2023

„Prohlašuji, že jsem autorem této kvalifikační práce a že jsem ji vypracoval pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu použitých zdrojů.“

Datum: 14. 3. 2023

.....

Petr Müller

Děkuji vedoucímu bakalářské práce Mgr. Martinu Klapetkovi, Ph.D. za cenná doporučení, rady, připomínky a metodické vedení práce.

Obsah

Úvod	5
1 Bahá'u'lláh autor a prorok Boží	8
1.1 Rodinné zázemí a společenské prostředí	8
1.1.1 Exil, vyhnanství, věznění	8
1.1.2 Vyhlášení mesiánského nároku, misijní činnost	11
1.1.3 Zjevení Kitab-i-Aqdas, literární činnost, smrt	12
2 Kitáb-i-Aqdas, představení knihy	14
2.1 Členění knihy	15
2.1.1 Obsah Kitáb-i-Aqdas	16
2.1.2 Doplnkové texty – Deska Ishráqát	19
2.1.3 Přehled a souhrn zákonů a nařízení, Poznámky	21
3 Umístění Kitab-i-Aqdas mezi ostatními knihami Bahá'í víry	25
3.1 Pozice Nejsvětější knihy v literatuře Bahá'í	25
4 Komparace Kitáb-i-Aqdas s knihami Starého a Nového zákona.....	27
4.1 Čas, místo vzniku, autorství předmětných svatých Písem.	27
4.1.1 Příčina vzniku Nejsvětější knihy a knih Starého a Nového zákona.	29
4.1.2 Geografické šíření Kitáb-i-Aqdas a Bible	32
4.1.3 Obsahová komparace obou Písem	34
Závěr	37
Seznam použité literatury	40

Úvod

Tak jako ta největší a nejznámější abrahámovská náboženství, judaismus, křesťanství a islám, mají každé své proroky a ústřední svatou knihu, Tanach, Starý zákon a Nový zákon, Korán, má i relativně mladá Bahá'í víra svého proroka a svá svatá písma¹, za ústřední svaté písmo je považována Kitáb-i-Aqdas, Nejsvětější kniha.

Bahá'í církev je doposud poslední a nejmladší monoteistické náboženství. Jeho existence je známá povětšinou religionistům, teologům nebo filozofům. Pro majoritní část společnosti, a to platí i pro velkou část lidí s osobní konfesí, je Bahá'í náboženství málo známá či dokonce neznámá víra.

Z tohoto důvodu je mým záměrem, analýza stěžejního písma této církve, pro pochopení a porozumění Baháismu, představit centrální knihu Bahá'í církve, která je pevným středem tohoto náboženství a ovlivňuje každodenní život Bahá'í věřících na celém světě.

Kniha Kitáb-i-Aqdas je při srovnání např. s obsahem knih Starého a Nového zákona velmi specifická a výrazně odlišná. Její jinakost netkví ani tolik v literárním žánru, ale dominantně v obsahu, v tématech, o jakých pojednává a oblastech lidského života, ke kterým se vyjadřuje a které svým slovem relativně důsledně upravuje.

Jako téma bakalářské práce jsem si Kitáb-i-Aqdas, Nejsvětější knihu vybral z vícero motivů. Tím klíčovým ale byla skutečnost, že o této knize nebylo v České republice doposud nic podrobnějšího publikováno, stejně jako v zahraničí, kde mimo několika článků v Bahá'í Library nebo Bahá'í journal, nebyla vydána žádná ucelená publikace zabývající se tímto tématem. Rovněž nebyla nikým zvolena jako námět kvalifikační práce, a to i přes to, že Bahá'í církev je přítomna ve všech regionech Česka. Na území republiky existuje od jejího vzniku, r. 1918. První zástupci této církve byli dokonce přijati i T. G. Masarykem, první českým prezidentem.

Knihu jsem četl opakovaně a pokaždé zjišťoval nové a nové skutečnosti zajímavosti, a to zejména při komparaci s knihami Starého a Nového zákona. Chtěl jsem knihu hlouběji prozkoumat a s výsledky výzkumu seznámit zájemce o religionistiku. Manželka, která vstoupila do Bahá'í církve před 31 lety, je v současnosti členkou Místní duchovní rady. V minulosti zastávala funkci v Národní duchovní radě. Jedná se o nejvyšší Bahá'í instituci v České republice.

¹ Báb, Bahá'u'lláh, Abdu'l-Bahá, Shoghi Effendi, Světový dům spravedlnosti. Síla smlouvy, 3. anglické vydání. 2014 Bahá'í nakladatelství, s.r.o. Praha, str. 17-18.

Díky těmto jejím aktivitám je značná část rodinných přátel Bahá'í věřícími. Častými osobními kontakty s nimi, stejně jako studiem dalších Bahá'í náboženských písem, vydaných již před nebo až po zjevení Kitáb-i-Aqdas, se mi podařilo stát se do značné míry součástí společenství Bahá'í a poznat relativně dobře jejich víru. Proto jsem se rozhodl své zkušenosti, znalosti a zjištění využít při analýze ústřední knihy Bahá'í církve a jejího místa mezi Bahá'í lidem a závěry publikovat v bakalářské práci. Výzkum se opírá částečně i o mé osobní zkušenosti, ale hlavním zdrojem byly tyto literární zdroje: Síla smlouvy², Bahá'u'lláh Kníže pokoje³, Bahá'u'lláhovy desky⁴, Kitáb-i-Aqdas.⁵

Cílem mé bakalářské práce je představit a shrnout obsah této knihy. Analyzovat její význam pro Bahá'í společenství. Současně tuto knihu rámcově porovnat se svatými písmi Bible, Starým a Novým zákonem.

Práce je koncipována do čtyř kapitol. První kapitola představuje autora knihy, proroka Bahá'u'lláha. Popisuje jeho rodinné zázemí a společenské prostředí v období dospívání. Léta strávená ve vyhnanství a v žalářích. Moment, kdy ohlásil svůj mesiánský nárok jako posel Boží. Ukazuje též Bahá'u'lláhovu misijní činnost. Ústřední část kapitoly tvoří okolnostmi vzniku, zjevení a první publikování písmo Kitáb-i-Aqdas. Uzavírá ji jeho literární činnost a odchod na věčnost. Druhá kapitola se věnuje členění knihy.

Kitáb-i-Aqdas je rozdělena na dvanáct tematických částí. Přirozeně se soustředí na obsah knihy, doplněný o Otázky a odpovědi, vztahující se přímo k dílčím tematickým okruhům obsahu. Obsah je navíc rozšířen o Přehled a souhrn zákonů a nařízení a obohacen i o Klíč k vybraným úryvkům, pro jejich vysvětlení a pochopení.

Třetí kapitola představuje analýzu významu této knihy pro Bahá'í věřící. Kniha upravuje důležitá, ale i všední témata každodenního života věřících, jako jsou např. svátky, nemoc, manželství, či zaměstnání, hygiena apod. Protože Kitáb-i-Aqdas není jediným svatým písmem, ani jedinou knihou Bahá'ismu, je zde přítomna též analýza její pozice mezi dalšími písmi v Bahá'í církvi.

Poslední, čtvrtá kapitola se věnuje rámcové i dílčí komparaci Kitáb-i-Aqdas se svatým písmem katolické církve, s knihami Starého a Nového zákona.

² Báb, Bahá'u'lláh, Abdu'l-Bahá, Shoghi Effendi, Světový dům spravedlnosti, Síla smlouvy. 3. anglické vydání. 2014 Bahá'í nakladatelství, s.r.o. Praha.

³ Bahá'u'lláh Kníže pokoje. Portrét David Hofman 1992 Nakladatelství Bahá'í s.r.o., Mladá Boleslav.

⁴ Kolektiv překladatelů. Bahá'u'lláhovy Desky, 1. vydání v angl. jazyce r. 1978., v Bahá'í světovém centru, 2001 Bahá'í nakladatelství, s.r.o. Mladá Boleslav.

⁵ Bahá'u'lláh Kitáb-i-Aqdas, 2012 Nakladatelství Bahá'í s.r.o. Mladá Boleslav.

Bahá'í církev svou víru opírá také o abrahámovskou minulost, (stejně jako judaismus, islám, křesťanství), jakož i o příbuzenské kořeny proroka Bahá'u'lláha sahající do příbuzenstva rodu Davidova. Na tyto a další vztahy, implicitně nebo explicitně obsažené v Nejsvětější knize se zaměřuje tato závěrečná kapitola.

1 Bahá'u'lláh autor a prorok Boží

Bahá'u'lláh, vlastním jménem Mírza Husajn Alí je zakladatelem Bahá'í víry. Prohlásil, že je mesiášskou postavou, v širším slova smyslu projevem Boha a naplňuje eschatologická očekávání judaismu, islámu i křesťanství. Hlásal nutnost duchovního sjednocení celé planety prostřednictvím upozadění národního vědomí. Žádal ustanovit světový tribunál, který bude rozhodovat o sporech mezi národy, jednotný systém vah, univerzální jazyk, kterým by mluvili všichni lidé z celé planety.⁶ Bahá'u'lláh, jméno, které Mírza Husajn Alí přijal, znamená v arabském jazyce Sláva Boha.⁷

1.1 Rodinné zázemí a společenské prostředí

Bahá'u'lláh se narodil 12. listopadu 1817 v Teheránu, hlavním městě tehdejší Persie, dnešním Íránu. Narodil se do zámožné, aristokratické rodiny.

Jeho otec Mírzá Buzug, sloužil jako vezír Imámovi Virdimu Mírzovi, dvanáctému synovi Fat-Ali Shah Quajar. Byl vychován bez formálního vzdělání, ale byl velmi zbožný a sečtělý.

V 18 letech se v Teheránu oženil s 15letou šlechtickou dcerou Ásyih Khánum. Ve 22 letech odmítl privilegované místo ve vládě, nabízeným jeho aristokratickou linií a dal přednost spravování rodinného majetku.

Mnoho času a prostředků věnoval řadě charitativních prací, díky kterým získal přezdívku jako „Otec chudých“.⁸

1.1.1 Exil, vyhnanství, věznění

V roce 1844 mladý, 24letý obchodník ze Shirazu, Siyyid Mírzá, Alí Muhammad pobouřil muslimskou Persii tvrzením, že je přislíbeným vykupitelem islámu a novým prorokem Boha, podobně jako jím byli Mojžíš, Ježíš i Mohammed. V Teheránu, hlavním městě tehdejší Persie, dnešním Íránu, přijal titul „Báb“ (arabsky „brána“), jako brána k božskému poznání.⁹

Báb se ve svém učení identifikuje jako první (druhým byl Bahá'u'lláh) Projev Boha, který byl Stvořitelem seslán, aby nastolil trvalý mír, znamenající dosažení

⁶ Bahá'u'lláh Kitáb-i-Aqdas, 2012 Nakladatelství Bahá'í s.r.o. Mladá Boleslav, str. 80.

⁷ Bahá'u'lláh Kníže pokoje Portrét David Hofman 1992 Nakladatelství Bahá'í s.r.o., str.1.

⁸ SVĚTOVÝ DŮM SPRAVEDLNOSTI, Bahá'u'lláh, <https://bahai.cz/Svetoveho-domu-spravedlnosti/Bahauallah-2017>, str. 1-14.

⁹ Báb – Zvěstovatel Bahá'í víry <https://bahai.cz/bab.html>, str. 1.

dospělosti lidstva, kdy všichni lidé budou žít v jednotě jako jedna lidská rodina. Mimo toto prohlášení ale nové náboženské společenství požadovalo zrušení islámského práva, což mělo za důsledek velmi silnou opozici ze strany muslimských úřadů.

Bábí víra se velmi rychle rozšířila po Persii a přilákala nemalé množství následovníků. Bahá'u'lláh, v té době mu bylo 27 let, uvěřil nároku Bába a stal otevřeným a velmi aktivním zastáncem nového náboženství.

V roce 1850 státní úřady velmi tvrdě zasáhly a rozpoutaly doslova vládu teroru proti stoupencům nového náboženství, s cílem jej zcela vyhladit. Nastalé perzekuce vyústily až v popravy tisíců Bábí věřících, a i sám zakladatel nové víry Báb, byl v Tabrízu, ve stejném roce popraven.¹⁰

Bahá'u'lláh jen o vlasek unikl smrti v době nejhoršího pronásledování Bábí věřících, tomu bylo 33 let. Byl obviněn z pokusu o atentát na krále Nasiri'd-Din Shaha a uvězněn v nechvalně proslulém podzemním vězení Síyáh-Chál, v Teheránu, čekající na popravu. Provedená revize obžaloby a rozsudku prokázala jeho nevinu. Král jej propustil, ale s podmínkou, že bude vyhoštěn a navždy opustí Persii. Jeho majetek byl zabaven a on sám byl vyhoštěn do Iráku.¹¹

Právě v průběhu věznění v Síyáh-Chálu měl Bahá'u'lláh několik mystických zážitků, na jejichž základě přijal své poslání, jako projev Boha.¹² Toho, kterého ohlašoval za svého života Báb a o kterém mluvil jako o Tom, kterého Bůh zjeví.

V roce 1853 opouští Bahá'u'lláh Persii a stěhuje se do Iráku. S ním odchází jeho rodina a nejbližší přátelé. Celá skupina se usazuje v Bagdádu. V Iránu mnoho pronásledovaných stoupenců Bábí víry se stěhuje do Bagdádu za Bahá'u'lláhem, kterého přijali jako Zaslíbeného, o kterém Báb prorokoval, že přijde po něm.

Vzniknuvší a přetrvávající napětí a soupeřivost v Bábí skupině v Bagdádu je příčinou odchodu Bahá'u'lláha z Bagdádu v roce 1854, do horské oblasti na severu Iráku – Kurdistánu. Nechtěl být příčinou ani zdrojem vnitřního rozkolu Bábí věřících, proto raději zvolil odchod z jejich společnosti.¹³

¹⁰ The Execution of the Báb, <https://www.bahai.org/the-bab/articles-resources/execution-the-bab>.

¹¹ Bahá'u'lláh Kníže pokoje. Portrét David Hofman 1992 Nakladatelství Bahá'í s.r.o. Mladá Boleslav, str. 49-50.

¹² Tamtéž, str. 47-48.

¹³ Tamtéž, str. 53.

V horách žil Bahá'u'lláh jakou poustevník, a přijal jméno Darvish Muhammad-i- Irani.¹⁴ Když se zvěsti o „svatém“ žijícím v horách Kurdistanu donesli jeho přátelům v Bagdádu, začali jej naléhavě žádat o návrat. Bahá'u'lláh jejich opakovaným prosbám nakonec vyhověl, a v r. 1853 se vrací do Bagdádu.¹⁵

Po opakovaných neúspěšných pokusech perské vlády o vydání Bahá'u'lláha zpět do Persie, byl Bahá'u'lláh v r. 1863 pozván sultánem Abdu'l-'Azízem k pobytu v hlavním městě Osmanské říše, Konstantinopoli (dnes Istanbul). Zde pobýval až do prosince 1863, kdy byl na popud perského velvyslance v Osmanské říši vyhoštěn.¹⁶

Na sklonku roku 1863 musel Bahá'u'lláh se svými blízkými opustit Konstantinopol do dalšího exilního místa. Tentokrát to byla Adrianopole (dnes turecké Edirne). V Adrianopoli strávil Bahá'u'lláh čtyři a půl roku. Zdejší pobyt se stal významným obdobím pro jeho další poslání mezi Bábí věřícími a pro vyhlášení jeho věci.¹⁷ Od dob vyhnanství v Bagdádu přetrvávající rivalita jeho mladšího nevlastního bratra Mírzy Yahyi, vedla úřady Osmanské říše, z obav před náboženskými problémy, k zatčení Bahá'u'lláha i Mírzy Yahyi.¹⁸

Bahá'u'lláh opustil roku 1868 Adrianopoli a byl uvězněn v Aka (dnes Akko, Izrael) – v městské pevnosti. Během tohoto uvěznění onemocnělo mnoho Bahá'í a také umírá Bahá'u'lláhovo 22letý syn Mírzá Mihdíh.¹⁹ Po smrti sultána Abdu'l-'Azíze, roku 1876 obdržel Bahá'u'lláh svolení k opuštění města a k návštěvám blízkého okolí, jakož i možnost, bydlet v místech mimo vězeňskou pevnost Aka. Od roku 1877 žil již mimo vězeňské město Akká, nejprve v Mazra'ih (1879) a poslední roky života strávil Mansion of Bahjí, nedaleko Akká.

Bahá'u'lláh skonal pro krátké nemoci 29. května 1892 v Bahjí. Byl pohřben vedle domu, kde bydlel, ve stávající budově, která je dnes poutním místem pro Bahá'í věřící z celého světa.²⁰

¹⁴ Bahá'u'lláh Kníže pokoje Portrét David Hofman 1992 Nakladatelství Bahá'í s.r.o., Mladá Boleslav, str. 55.

¹⁵ The Revelation of Bahá'u'lláh, Vol. 1: Baghdád: 1853-63, Adib Taherzadeh, 1977 by George Ronald, str. 235

¹⁶ Bahá'u'lláh Kníže pokoje Portrét David Hofman 1992 Nakladatelství Bahá'í s.r.o., Mladá Boleslav, str. 120.

¹⁷ Tamtéž, str. 90-124.

¹⁸ Tamtéž, str. 120.

¹⁹ Bahá'u'lláh, Bahá'í mezinárodní společenství, Centrum pro informování veřejnosti, New York, 1992 str. 42

²⁰ Tamtéž, str. 45.

1.1.2 Vyhlášení mesiánského nároku, misijní činnost

V době svého žalářování (1852), v podzemním teheránském vězení Siyáh-Chálu, oslovil jej podle Bahá'í víry Boží Hlas a udělil mu autoritu, moc a přezdívky samotného Boha. Stal se podle svých slov nositelem nového zjevení od Boha, Zakladatelem dlouho očekávaného Království přislíbeného Kristem, Spasitelem lidstva, Zjevením, Projevem Božím, Zaslíbeným všech věků.²¹

V průběhu příprav k odjezdu z Bagdádu do Konstantinopole, Bahá'u'lláh žil v domě na severním břehu řeky Tigrid. Během tohoto pobytu mu jeden z jeho bagdádských obdivovatelů poskytl k užívání zahradu Najbíyyih. Bahá'u'lláh vstoupil do zahrady 22. dubna 1863 odpoledne a měl zde strávit celých dvanáct dní. Na tomto místě a v průběhu této doby, měl Bahá'u'lláh oznámit svým společníkům skutečnost o svém poslání, jako ten, jehož Bůh projevil. Uvedená zahrada je dnes známá pod jménem Zahrada Ridván (ráj). Toto období se slaví jako nejsvětější a nejvýznamnější mezi Bahá'í věřícími po celém světě.

Po ukončení pobytu v zahradě (dvanáctý den) se vydal s karavanou a s vlastní rodinou na cestu do centra Osmanské říše. Na cestu jej vyprovázel dav věřících, z nichž někteří se skláněli až k nohám jeho koně, aby mohli políbit jeho kopyta.²²

V Bagdádu Bahá'u'lláh oznámil skutečnost o svém božském poslání pouze skupině svých nejbližších stoupenců, kteří s ním sdíleli exilový pobyt v Iráku. V roce 1863, během dalšího exilního pobytu v Adrianopoli, ale zprávu o svém poslání již oznámil veřejně. Právě zde dosáhlo jeho zjevení jako Bohem vyvoleného, jeho úřad vrcholu.²³

Veřejně přijal svůj prorocký úřad a započal s vyhlášením svého příchodu a poslání nejen běžnému lidu ale také králům, vladařům a náboženským vůdcům. Jako vyhnanec, který musí být přítomen v exilovém místě, mu vládou určenému, nemohl cestovat a provádět misijní činnost fyzicky, v pravém slova smyslu. Proto oslovoval panovníky, politiky a duchovní jednak informací, že je Zjevením Božím, ale také parenetickou formou proroctví a výzev. Svá prohlášení směřoval Napoleonovi III., carovi Alexandru II., královně Viktorii, papeži Piu IX., osmanskému sultánovi Abdu'l-'Azizovi, perskému šáhovi Nasiri'd-Din Shahovi, rakouskému a německému císaři Františku I. a Vilému I.,

²¹ Bahá'u'lláh Kníže pokoje Portrét David Hofman 1992 Nakladatelství Bahá'í s.r.o., Mladá Boleslav, str. 47.

²² Tamtéž, str. 77-78.

²³ Tamtéž, str. 90-91.

vládcům Ameriky, křesťanským a islámským náboženským vůdcům v individuálních listech (dopisech), ale také v knize Kitáb-i-Aqdas.

V knize Súry-i-Mulúk (Desky králům) se obracel zejména na sultána Abdu'l-'Azíze, ale také na krále křesťanského světa, na francouzské a perské velvyslance u Vysoké porty. Mimo královnu Viktorii, oslovil samostatně i členy britského parlamentu. Vedle křesťanských a islámských duchovních a teologů se obrací v samostatném listu i k Židům, odvolávající se na proroka Izajáše.²⁴

Neopomenul ani kněžskou vrstvu zoroastrismu. jeho misijní činnost, ač pouze písemná nevynechala opravdu nikoho z vlivných postav oné doby, druhé poloviny 19. století.

1.1.3 Zjevení Kitáb-i-Aqdas, literární činnost, smrt

V pátém roce svého věznění v Akká (1873), Baha'u'lláh zjevil Kitáb'i'Aqdas, Nejsvětější knihu Bahá'í zřízení, pramen zákonů a nařízení, jež měly podpírat jeho budoucí světový řád.²⁵ Nevíme, jak dlouho trvalo autorovi její sepisování, známý je pouze rok jejího odhalení. Kniha měla v době svého vydání pouhých šedesát jedna stran. Některé pasáže byly vytvořeny Bábem a Baha'u'lláhem ještě před zjevením Kitáb-i-Aqdas, ohlašující budoucí příchod Nejsvětější knihy. Mnoho následně zjevených Baha'u'lláhových desek (svatých písem) bylo považováno jako přídatky, náležející ke Kitáb-i-Aqdas.²⁶

Nejsvětější kniha obsahuje zejména zákony, zásady a nařízení Bahá'í církve, výklad jeho zjevení, ustanovené instituce tohoto řádu, jakož i určení nástupnictví ve vedení jeho víry. Mimo to se jejím prostřednictvím obrací svým poselstvím k vládcům a monarchům, které neoslovil individuálně svými dopisy. Baha'u'lláhův pravnuk Shoghi Efendi hovoří o knize jako o základním pramenu Zákona, který předpovídal již prorok Izajáš a autor knihy Zjevení Janovo o něm hovořil v písmu jako o „novém nebi“, „novém Jeruzalémě“ sestupujícím od Boha.²⁷ Kopie rukopisu Kitáb'i'Aqdas Baha'u'lláh poslal Bahá'í věřícím do Iránu několik let po jejím zjevení v Akká.

²⁴ Bahá'u'lláh Knize pokoje Portrét David Hofman 1992 Nakladatelství Bahá'í s.r.o., Mladá Boleslav, str. 106.

²⁵ Tamtéž, str. 140-141.

²⁶ Kitáb-i-Aqdas, the Most Holy Book by John Walbridge 1999, str. 6-7.

²⁷ Bahá'u'lláh, Kitáb-i-Aqdas, 2012 Nakladatelství Bahá'í s.r.o. Mladá Boleslav, str. 12-16.

Poprvé byla kniha veřejně vydána v arabském jazyce v Bombaji (Indie), v letech 1890-91. Kompletní anglický překlad byl dokončen až v roce 1992 a v témže roce byla anglická mutace knihy vydána Světovým domem spravedlnosti²⁸ (mezinárodní správní řád Bahá'í víry) v Haifě (Izrael).

Bahá'u'lláh psal literární útvary v perském nebo arabském jazyce. Všechny jeho texty jsou považovány Bahá'í věřícími za božsky zjevené. K jeho největším dílům patří Skrytá slova, Sedm údolí, Čtyři údolí, Kniha jistoty, Kitáb-i-Aqdas-Nejsvětější kniha a List synu vlka – jeho poslední dílo. Jeho celoživotní literární tvorba čítá na sto svazků. Tematický okruh, kterému se Bahá'u'lláh ve svých spisech věnoval, byl široký. Správný život jednotlivce i společnosti, otázky etické i duchovní, stejně jako materiální, jsou obsažené v jeho dílech. Mimo tradiční literární tvorbu napsal i sérii dopisů, které adresoval jednotlivě i kolektivně světovým státníkům a politikům, ve kterých se představoval jako Projev Boží, zaslíbený z Tory, evangelií a z Koránu. Vyzýval je k omezení zbrojení, k spravedlivému vládnutí, k ochraně práv utlačovaných a k dalším krokům vedoucím k vytvoření sociálně spravedlivého systému pro občany.

V květnu r. 1892 Baha'u'lláh dostal horečku, která jej neopouštěla po tři týdny a které nakonec podlehl. Těsně před svým odchodem ještě promluvil ke společenství nejbližších a vybraným poutníkům, které nechal přivolat. Poděkoval jim za úsilí a pozornost, které věnovali jemu a víře a požehnal jim, aby i nadále zůstali v jednotě a pro další šíření víry.

Zesnul 29. května 1892 ve svém sídle v Bahjí.²⁹ Velký počet smutečních hostí zůstal s jeho rodinou po celý týden. Mezi nimi byli významné osobnosti z islámského společenství, křesťanské církve i židovské obce. Pochován byl v budově sousedící s jeho sídlem. Tato budova se posléze stala svatyní, poutním místem pro Bahá'í věřící z celého světa. V roce 2008 byla Baha'u'lláhova svatyně zapsána mezi kulturní památky světového dědictví UNESCO.³⁰

²⁸ <https://bahai.cz/Svetoveho-domu-spravedlnosti.html>.

²⁹ HOFMAN, David. Bahá'u'lláh kníže pokoje. Bahá'í nakladatelství, s.r.o. 1992, Mladá Boleslav, str. 155.

³⁰ Bahá'í Holy Places in Haifa and the Western Galilee, <https://whc.unesco.org/en/list/1220/>.

2 Kitáb-i-Aqdas, představení knihy

Knihy byla napsána v arabštině, pod jménem al-Kitáb al-Aqdas, ale její nerozšířenější a nejužívanější název nese perský titul Kitáb-i-Aqdas, navíc doplněný o překladatelský přídomek „Nejsvětější kniha“.³¹

Vytvořena a zjevena byla v roce 1873, v Akká, a Bahá'í věřícími je považována za zjevené Boží slovo. Kitáb-i-Aqdas byla napsána jako odezva na žádosti věřících o nové Boží zákony pro Bahá'í společenství, ale současně také pro potřeby každodenního života jednotlivce, jak je naznačené v jedné z jeho desek, které Bahá'u'lláh napsal před odesláním Kitáb-i-Aqdas věřícím do Persie.³² Kitáb-i-Aqdas je současně vedle souboru zákonů a ponaučení představována jako charta budoucí světové civilizace, kterou podle svých slov přišel Bahá'u'lláh vystavět.³³ Podle Bahá'í víry byla zjevena na dlouhé období, přinášející zákony a nařízení osobního života na duchovní i praktické úrovni, ale také zákony týkající se celé společnosti. Její účinnost vchází v platnost postupně, dle toho, jak společnost dospívá.³⁴

Z pohledu literárního žánru nejde o příběh. Kniha je psána sérií krátkých náboženských učení, zásad a pravidel. V textu je již zmíněno budoucí vytvoření a uspořádání Bahá'í správního systému, tzv. Světového domu spravedlnosti. Jsou zde uvedeny určité zákony, zejména ty, které upravují modlitbu, půst, svatbu, rozvod, pohřeb, dědictví, prohibici drog i alkoholu, a mnoho dalších. Ačkoliv Bahá'u'lláh v knize mluví o svém nástupci, jeho jméno v ní uvedeno není.³⁵

I když jádro knihy je věnováno náboženským zákonům Bahá'í církve, není Kitáb-i-Aqdas jejich jediným zdrojem. Autor prohlásil, že zachování zákonů a nařízení, které on zjevil v knize, by neměly způsobovat zneklidnění či zatrpkllost. Dodržování konkrétních zákonů, respektive jejich uvádění v život tak ponechává na uvážení a konečném rozhodnutí Světového domu spravedlnosti.

³¹ Kitáb-i-Aqdas, the Most Holy Book by John Walbridge 1999, https://bahailibrary.com/walbridge_encyclopedia_kitab_aqdas.

³² Ishraqat, Kitáb-i-Aqdas, the Most Holy Book by John Walbridge 1999, https://bahailibrary.com/walbridge_encyclopedia_kitab_aqdas.

³³ Bahá'u'lláh, Kitáb-i-Aqdas, 2012 Nakladatelství Bahá'í s.r.o. Mladá Boleslav.

³⁴ Tamtéž, str. 6.

³⁵ Tamtéž.

2.1 Členění knihy

Knihy je rozdělena na dvanáct částí, z nichž devět je jich klíčových pro čtenáře, aby porozuměl náboženskému textu a pochopil její obsah, to, co chtěl autor písmem sdělit.

Klíčové části Kitáb-i-Aqdas:

- 1) Předmluva-aneb jak s knihou pracovat
- 2) Úvod-vysvětlení kdy, jak a proč byla kniha vydána v anglické jazykové mutaci. Autorem úvodu je Světový dům spravedlnosti.
- 3) Popis Kitáb-i-Aqdas - Shoghi Effendi, pravnuke Baha'u'lláha se vyjadřuje ke knize v redukovaném představení a souhrnu.
- 4) Kitáb-i-Aqdas – corpus knihy, šedesát jedna stran zákonů a nařízení pro Bahá'í věřící. Nejdůležitější část tohoto díla.
- 5) Doplnkové texty – výňatek z Desky Ishráqát, knihy, která byla napsána až po zjevení Kitáb-i-Aqdas a doplňuje ustanovení v již zjevené Nejsvětější knize. Je zde rovněž uveden text tří povinných modliteb.
- 6) Otázky a odpovědi – 107 otázek a odpovědí, vztahujících se přímo k obsahu corpusu Kitáb-i-Aqdas. Tato část má vysvětlující a objasňující charakter.
- 7) Přehled a souhrn zákonů a nařízení Kitáb-i-Aqdas:
 - Bahá'u'lláh jmenuje svého nástupce a vykladače jeho učení.
 - Předjímání instituce strážcovství.
 - Instituce domu spravedlnosti.
 - Zákony, nařízení a nabádání.
 - Napomenutí, výtky a varování.
 - Rozličná témata
- 8) Poznámky – 194 témat, nacházejících se v obsah Kitáb-i-Aqdas. Jejich objasnění a podrobné vysvětlení. Věřící by neměl v písmu tápat, měl by mu rozumět.
- 9) Třináct výrazů, které se v knize opakovaně uvádí. Slova arabského původu, používaná na středním východě. Pomůcka pro čtenáře neznalého prostředí islámu, kulturního i náboženského.

2.1.1 Obsah Kitáb-i-Aqdas

Obsah Nejsvětější knihy je možné podle mého názoru rozdělit do šesti tematických okruhů.

- Duchovní témata
- Oslovení národů světa, panovníků, duchovních vůdců.
- Záležitosti každodenního života jednotlivce.
- Obecná nařízení a rady obracející se na všechny věřící.
- Legislativní tematika-vybraného okruhu práva
- Všeobecné rady a proklamace.

Duchovní témata se soustředí na otázky teologické povahy, jako je víra v Boha, Bůh jako jediný a poslední cíl lidského života, modlitby atp. Například, proč by člověk měl věřit v Boha „Ponořte se do oceánu Mých slov, abyste mohli rozluštit jeho tajemství a objevit všechny perly moudrosti, které leží ukryty v jeho hlubinách“.³⁶

Nebo „Požehnaný je ten, který v hodině úsvitu upínaje své myšlenky na Boha a úpěnlivě prose o Jeho odpuštění, namíří své kroky do Domu uctívání, a když do něj vstoupí, tiše se posadí, aby naslouchal veršům Boha.“³⁷

Či „Požehnaný je člověk, který doznal svou víru v Boha a uznal, že On nebude ze Svých činů tázán“³⁸. K tématu modliteb pak náleží například „Bylo nařízeno, že povinnou modlitbu má vykonávat každý z vás jednotlivě. Zavedené vykonávání sborové modlitby, se vyjma Modlitby za zesnulé ruší.“³⁹

V oslovení národů se obrací Bahá'ú'lláh k některým zemím s prorockými texty, jako např. „Ó lidé Konstantinopole! Hle, z vašeho středu slyšíme houkat sýčka. Zachvátila vás snad zpitost vášní, anebo je to tím, že se hroužíte do nedbalosti? Ó Místo, jež se nalézáš na březích dvou moří! V pravdě byl na tobě postaven trůn tyranie a ve tvé hrudi se natolik roznítil plamen nenávisti, že Shromáždění na výsostech a ti, kteří krouží kolem Vzneseného Trůnu, lkali a nařikali.“ Mimo Turecka, jsou explicitně zmíněny ještě Německo⁴⁰ a Persie (Írán)⁴¹.

³⁶ Bahá'ú'lláh, Kitáb-i-Aqdas, 2012 Nakladatelství Bahá'í s.r.o. Mladá Boleslav, str. 78.

³⁷ Tamtéž, str. 56.

³⁸ Tamtéž, str. 70.

³⁹ Tamtéž, str. 23.

⁴⁰ Tamtéž, str. 49.

⁴¹ Tamtéž, str. 49-50.

K panovníkům směřuje nejprve obecné vysvětlení a následná Bahá'u'lláhova pareneze k jednotlivým světským vládcům. Jako např. „Při spravedlnosti Boží! Není Naším přáním vztáhnout ruce na vaše království. Naším posláním je zmocnit se a vlastnit srdce lidí. Na ně se upírají oči Bahá.“⁴²

Konkrétně pak oslovuje vybrané panovníky jako např. „Ó císaři Rakouska! Ten, kdož je Rozbřesk Božího Světla, dlel ve vězení v Akká v době, kdy ses vydal navštívit mešitu Aqsa. Prošel jsi kolem Něj a nedotazoval ses na Něj, Jehož prostřednictvím je každý dům povznesen a každá nebetyčná brána odemknuta.“⁴³, nebo „Rci: Ó králi Berlína! Popřej sluchu Hlasu, který volá z tohoto projeveného Chrámu: „V pravdě není žádného jiného Boha kromě Mě, Vždy trvajícího, Nepochopitelného, Dávneho z Dnů.“⁴⁴ Baha-u-lláh nezapomíná ani na vládce vzdálené Ameriky a oslovuje je textem „Není žádného jiného Boha kromě Mě, vždy stálého, Odpouštějícího, Přestědrého. Ozdobte chrám vládnutí okrasou spravedlnosti a bohobojnosti a jeho hlavu vzpomínkou na Pána, Stvořitele nebes.“⁴⁵

V textu určenému **duchovním vůdcům** z různých církví je velmi kritický, např. „Ó vy náboženští vůdcové! Kdo je oním mužem mezi vámi, který se Mí může rovnat prozíravostí nebo hlubokým chápáním? Kde lze najít toho, který se opováží vznášet nárok, že se Mí vyrovná promluvou či moudrostí.“⁴⁶

Téma **záležitostí každodenního života** věřících je zde popsáno relativně velmi podrobně a je mu věnován značný prostor v obsahu knihy.

Zkráceně zde zmíním vybrané příklady. Modlitba a půst⁴⁷, Úprava vlasů, mužům by neměly vlasy přesahovat přes ucho a neměli by se stříhat dohola⁴⁸, Poslech hudby by neměl překračovat hranice způsobilosti a důstojnosti⁴⁹, Manželství⁵⁰, Čistota osobní, jako je jedenkrát týdně koupel a stříhání nehtů⁵¹, Lidská svoboda⁵², Hygiena a chování⁵³, povinné umývání rukou a obličeje před čtením modliteb, vytříbené způsoby při stolování.

⁴² Bahá'u'lláh, Kitáb-i-Aqdas, 2012 Nakladatelství Bahá'í s.r.o. Mladá Boleslav, str. 46.

⁴³ Tamtéž, str. 47.

⁴⁴ Tamtéž, str. 47.

⁴⁵ Tamtéž, str. 48.

⁴⁶ Tamtéž, str. 52.

⁴⁷ Tamtéž, str. 22-23.

⁴⁸ Tamtéž, str. 33.

⁴⁹ Tamtéž, str. 35.

⁵⁰ Tamtéž, str. 38-40.

⁵¹ Tamtéž, str. 43-44.

⁵² Tamtéž, str. 58.

⁵³ Tamtéž, str. 53.

Nejíst rukama, věřící má jíst způsobem, doslova jako se stoluje v Ráji. Bůh miluje vůně, proto by člověk měl používat parfém nebo růžovou vodu, aby voněl. Je zapovězeno líbání rukou. Je také doporučeno jedenkrát za devatenáct let vyměnit zařízení domu (bytu).

Nařízení obecná, jež se nevztahují explicitně k jedinci ale k celému společenství věřících – k lidu Bahá, mají nezřídka i legislativní přesah a vedle příkazů zde autor specifikuje také zákazy.

Jako první a implicitně nejdůležitější nařízení je uznání Bahá'u'lláha jako Božího posla, Bohem zjeveného⁵⁴. Toto nařízení platí obecně a není určeno pouze Bahá'í věřícím, ale všem národům. Naopak ale, například povinná denní modlitba a způsob jejího provádění je určen pouze věřícím Bahá, kterým má pomoci s jejím včleněním do denního života. Další z důležitých nařízení, obracející se k celému světu, patří dozajista oslovení parlamentů. Vybízí je ke zvolení jediného jazyka a jediného písma, které budou užívat lidé po celé Zemi. Toto nařízení platí obecně a má přivodit lidskou jednotu na planetě.

Mezi nejvýznamnější nařízení patří každoroční vykonání úplného půstu (absence jídla a pití) od východu slunce do jeho západu, ukončené svátkem Naw Rúz, který většinou připadá na 21. března a oslavuje příchod Nového roku. Slavení navazuje s největší pravděpodobností na 3000let starý perský svátek, který oslavoval příchod jara a dodnes je v Íránu a dalších zemích (např. v Indii, Iráku, Pákistánu, Sýrii, a jiných zemích) stále slaven. Půst trvá devatenáct dní, stejně jako počet měsíců. Oproti křesťanskému dvanáctiměsíčnímu kalendáři, je v Kitáb-i-Aqdas Bahá'í rok rozdělen na devatenáct měsíců, kdy každý měsíc má devatenáct dní, plus dni přechodové (čtyři nebo pět dní, v závislosti, zda se jedná či nejedná o přestupový rok). Bahá'í Nový rok (Naw-Ruz) pak začíná v březnu jarní rovnodenností. Je doporučeno jednou za měsíc pozvat přátele a uspořádat slavnost setkání věřících.

K dalším důležitým nařízením patří bezesporu nabádání věřících k pečlivému studiu knihy Kitáb-i-aqdas, aby dobře porozuměli Jeho slovu a upozornění o jejím nadřazení knize Bayán, sepsanou jeho zvěstovatelem Bábem.

Legislativní témata se soustředí na okruhy jako jsou zejména Dědictví a rozdělení pozůstalosti⁵⁵, Okolnosti a podmínky vstupu do manželství⁵⁶, Rozluka manželství, Daň na dobročinné účely (Zakát), Pohřeb a uložení mrtvého, ale také Cizoložství, Krádež⁵⁷, či

⁵⁴ Bahá'u'lláh Kitáb-i-Aqdas, 2012 Nakladatelství Bahá'í s.r.o. Mladá Boleslav, str. 19.

⁵⁵ Tamtéž, str. 25-27.

⁵⁶ Tamtéž, str. 38-39.

⁵⁷ Tamtéž, str. 33.

stanovení hranice věku dospělosti nebo zaplacení věna. Ale věnuje se explicitně i právu trestnímu. Vraždě, násilí, krádeži atp. Například žhář má být při prokázaném úmyslném založení požáru domu upálen. Zloděj má být vězněn a při třetí opakované krádeži viditelně označen. Společnost má právo vykonat na vrahovi trest smrti.

Všeobecné rady jsou posledním tematickým okruhem Kitáb-i-Aqdas a jsou uvedeny v části knihy, která je nazvána Otázky a odpovědi. Zabývají se zvláště vysvětlováním obsahu textu, který není jednoduše srozumitelný a jeho nepochopení by mohlo vést k chybné interpretaci. Jedná se například o rozdílnosti textu zjevených veršů, kde Bahá'u'lláh vysvětluje jejich důvod⁵⁸, ale také věci bytostně praktických, které jsou nedílnou součástí každodenního života Bahá'í věřícího, jako nutnost obřadného omývání, povinný počet vykonaných modliteb, mytí nohou v zimě a v létě ale také třeba jak postupovat při nálezu pokladu. **Proklamace**, které jsou součástí tohoto tematického bloku, jsou uvedeny také v části knihy s označením Přehled a souhrn.⁵⁹ Týkají se jmenování Abdu'l-Baháa (nejstarší syn autora knihy) nástupcem a vykladačem učení Bahá-u-lláha, s parenezí, aby se věřící ve věcech víry a písma obraceli právě k němu. Dále nabádáním k setkávání se v přátelství s jinými náboženstvími. V jednom prohlášení Bahá-u-lláh explicitně upřednostňuje knihu Kitáb-i-Aqdas před ostatními svatými písmi jiných náboženství⁶⁰.

2.1.2 Doplnkové texty – Deska Ishráqát

Desky, které byly Bahá'u'lláhem zjeveny až po písmu Kitáb-i-Aqdas, obsahují texty, které doplňují ustanovení Nejsvětější knihy a byly publikovány pod názvem „Bahá'u'lláhovy desky zjevené po Kitáb-i-Aqdas“. Deska Ishráqát patří mezi nejdůležitější z nich a v knize je uvedena vybraná část z ní.

Mimo výňatek z Desky Ishráqát jsou v tomto bloku též otištěny kompletní texty všechny tři povinných modliteb a Modlitba za zesnulé. Deska Ishráqát, respektive její část zde uvedená zdůrazňuje nutnost výchovy světa a nastolení spravedlnosti, která je postavena na dvou pilířích, odměně a trestu. Ty mají být doslova zdrojem života. Lidský život přináší každý den nové problémy a každý problém má své řešení. Lidé by se měli

⁵⁸ Bahá'u'lláh Kitáb-i-Aqdas, 2012 Nakladatelství Bahá'í s.r.o. Mladá Boleslav, str. 114-115.

⁵⁹ Tamtéž, str. 135.

⁶⁰ Tamtéž, str. 74.

se svými problémy (implicitně patrně s těmi, se kterými si neví rady) obracet k Domu spravedlnosti a žádat jej v takových případech o pomoc⁶¹.

Také záležitosti státu, a to bez výjimky, se mají předkládat Domu spravedlnosti. Členové Domu spravedlnosti, slouží Věci Boha, a tudíž se jim dostane božské inspirace⁶², aby rozhodovali vždy správně.

Bahá'í věřící by neměli znečišťovat svůj jazyk klením či haněním jiných lidí a také se vyhýbat pohledu na věci, které jsou v rozporu s tím, co je Bohu milé. Nemají být příčinnou smutku nebo dokonce svárů a hádek. Věřící by se měli chovat v souladu s písmy, s tím, co si přeje Bůh⁶³.

Tímto výběr z textu Desky Ishráqát končí a následuje část s názvem Doplnkové texty. V té jsou uvedeny ucelené texty modliteb, které nejsou přítomny v hlavní části Kitáb-i-Aqdas.

První z nich, Dlouhá povinná modlitba, se má pronášet jednou za dvacet čtyři hodin a její nedílnou součástí je i pohybový ritus věřícího prováděný v průběhu modlitby. Další z povinných modliteb Bahá'í věřících je Středně dlouhá povinná modlitba, která se má pronášet třikrát denně, ráno, v poledne, večer. Mimo pohybového ritu, který vykonává věřící během pronášení modlitebního textu, se u této modlitby provádí před jejím zahájením ještě tzv. obřadné omývání rukou a obličeje doprovázené slovním komentářem tohoto úkonu. Třetí a poslední z povinných modliteb je Krátká povinná modlitba, kterou věřící pronáší jedenkrát za dvacet čtyři hodin, v poledne. Jako poslední z uvedených modliteb je Modlitba za zesnulé⁶⁴. Modlitby za zesnulé jsou výjimečné tím, že se smí pronášet sborově. U ostatních modliteb Bahá'í je sborový přednes zapovězen.

⁶¹ Bahá'u'lláh Kitáb-i-Aqdas, 2012 Nakladatelství Bahá'í s.r.o. Mladá Boleslav, str. 83.

⁶² Tamtéž.

⁶³ Tamtéž, str. 84.

⁶⁴ Tamtéž, str. 93.

2.1.3 Přehled a souhrn zákonů a nařízení, Poznámky

Přehled a souhrn je rozdělený na čtyři tematické okruhy, které se soustředí na I. Jmenování Bahá'u-lláhovo nástupce, II. Instituci strážcovství, III. Dům spravedlnosti, IV. Zákony a nařízení⁶⁵. Zatímco první tři tematické okruhy jsou zde uvedeny pouze informačně, tak naopak čtvrtému okruhu se autor věnuje velmi podrobně.

Tento okruh je rozdělen do čtyř základních předmětů. Modlitby, Půstu, Zákonů osobní povahy, Rozličných zákonů, Nařízení a nabádání.

Modlitba – nejsou zde uvedeny texty jednotlivých nebo vybraných Bahá'í modliteb, jak by titul tohoto tématu mohl evokovat, ale jeho obsah stanovuje podmínky pro vykonávání modliteb. Povinnosti vykonávání modliteb jsou zbaveni lidé nemocní nebo lidé starší sedmdesáti let a při splnění určitých podmínek i ženy v období menses. První podmínkou správného pronášení modlitby je její směřování k Qiblih⁶⁶, který volně navazuje na tradici judaismu, který směřoval modlitby k Jeruzalému a islámu, kde se modlíci měl obracet směrem k Mekce. Věk u muže i ženy způsobilých k pronášení modliteb byl stanoven na patnáct let.⁶⁷ Věřící má právo zvolit si jednu z vybraných tří povinných modliteb. Před pronášením povinných modliteb se musí věřící obřadně omýt. Sborové pronášení modliteb je zakázáno, s výjimkou Modlitby za zesnulé. Modlitba znamení byla zrušena a nahrazena specifickým veršem. Přítomnost kožešin nebo kostí neruší platnost modlitby⁶⁸.

Půst, ten patří spolu s povinnými modlitbami mezi nejdůležitější aktivity v Bahá'í společenství. Věřícími je přirovnáván svým významem k Měsíci, zatímco modlitby k Slunci. Období půstu začíná ukončením vložených dní, trvá devatenáct dní a končí Svátkem Naw-Rúzu. Dodržováním postní doby jsou vázáni muži a ženy od věku patnácti let. Průběh půstu má svá pravidla, a věřící se po jeho dobu zdržuje jídla a pití v době od východu slunce do jeho západu. Existuje sedm výjimek, při nichž je věřící omluven z půstu. Jedná se zejména o věkový limit, zdravotní stav, výkon fyzicky namáhavé práce, cestování.⁶⁹

⁶⁵ Bahá'u'lláh Kitáb-i-Aqdas, 2012 Nakladatelství Bahá'í s.r.o. Mladá Boleslav, str. 135.

⁶⁶ Tamtéž, str. 102.

⁶⁷ Tamtéž, str. 136.

⁶⁸ Tamtéž, str. 138.

⁶⁹ Tamtéž, str. 139.

Zákony osobní povahy – se týkají relativně intimních událostí v lidském životě, za které lze považovat Zásnuby, Sňatek, Rozvod i Dědictví. Tyto tematické okruhy jsou v uvedených kapitolách podrobně vysvětleny.

Zasnoubit se může pouze ten, kdo dosáhl věku plnoletosti, tzn. patnácti let. Doba zasnoubení je časově omezena a neměla by být delší než devadesát pět dní. Po této době musí již následovat svatba.

Sňatek je Baha-u-lláhem doporučován, ale není povinný. Se sňatkem musí souhlasit nejen nastávající ženich i nevěsta, ale i jejich rodiče. Další podmínkou k uzavření sňatku je dosažení plnoletosti. Nedílnou součástí sňatku je zaplacení věna, které dává ženich nevěstě jako určitý dar. Výše věna je přesně stanovena a je rozdílná pro obyvatele venkova a obyvatele žijící ve městech. Uzavření sňatku není spojeno s žádným specifickým „svatebním“ ritem, pouze musí oba snoubenci pronést verš, který byl za tímto účelem stvořen a kterým dávají najevo svůj souhlas s Boží vůlí, „Všichni budeme, vpravdě, poslušni vůle Boží.“⁷⁰ Mnohoženství není povoleno. Za cizoložství jsou ukládány přesně stanovené vysoké finanční postihy, které se zvyšují, pokud dojde k opakování tohoto skutku.⁷¹ Pokud bylo uzavření sňatku podmíněno panenstvím a manžel zjistí, že manželka není panna, je legitimní žádat navrácení věna a zrušení platnosti takového sňatku. Udržení takové skutečnosti v tajnosti je považováno za Bohu libé.

Rozvod je dle Baha-u-lláha silně odsuzován. Okolnosti a podmínky rozvodu jsou stanoveny. Dojde-li k nevráživosti mezi manželi, je rozvod přípustný. Podmínkou je čekací doba jeden rok, aby se zjistilo, zda mezi manželi nevznikne opět náklonost a touha po obnově manželského života. Počátek a konec uvedené čekací lhůty musí být stvrzen alespoň jedním svědkem a písemně zaznamenám soudním úředníkem. Během roku čekání je manželce i manželovi zapovězen pohlavní styk. V případě porušení tohoto zákazu, musí ten, kdo zákaz přestoupí, zaplatit vysokou finanční pokutu Domu spravedlnosti.⁷² Pokud v průběhu čekací doby vznikne svobodná vůle pro opětovné společné soužití, pouto manželství je obnoveno. Také dlouhodobá nepřítomnost manžela nebo jeho smrt mohou být příčinou rozluky manželství. Při odcestování manžela, který o sobě nepodává žádné informace, o plánovaném návratu, musí manželka počkat devět až dvanáct měsíců (dle stanovených podmínek) pokud se manžel nevrátí. Po uplynutí této

⁷⁰ Bahá'í Kitáb-i-Aqdas, 2012 Nakladatelství Bahá'í s.r.o. Mladá Boleslav, str. 141.

⁷¹ Tamtéž, str. 35.

⁷² Tamtéž, str. 142.

doby se může znovu provdat. Také v případě průkazného potvrzení o úmrtí manžela nebo jeho zavraždění, musí manželka vyčkat ještě devět měsíců před uzavřením nového sňatku.⁷³

Dědictví je téma, které je v Kitáb-i-Aqdas rozpracováno velmi detailně a autor se mu věnuje na vícero místech knihy.

V případě, že zesnulý nezanechá poslední vůli, tak Kitáb-i-Aqdas podrobně ukládá věřícímu, jak nakládat s rozdělením zděděné pozůstalosti. Největší podíl připadá dětem 1080 z 2 520 podílů, následuje manželka či manžel 390 z 2 520 podílů a přes nejbližší členy rodiny (otec, matka, bratr, sestra) určení jde až k duchovnímu učiteli.⁷⁴ V případě, že zemřelý po sobě nezanechal žádné potomky (vlastní děti), připadne podíl určený dětem Domu spravedlnosti. Pokud zesnulý nezanechá žádné dědice, připadne celé dědictví Domu spravedlnosti.⁷⁵ Dům a oblečení případnou mužským potomkům, nikoliv ženským. Pakliže mrtvý nezanechal mužského potomka, dvě třetiny případnou ženskému potomstvu a jedna třetina Domu spravedlnosti.

Pokud zemře matka, její obnošené šatstvo připadne jejím dcerám. Oblečení neobnošené, šperky a klenoty se rozdělí mezi dědice. Dědictví se nesmí rozdělovat, dokud se neuhradí Huqúqu-lláh⁷⁶ (tzv. Právo boží), daň z majetku, který Bahá'í věřící platí dobrovolně Domu spravedlnosti. Většinou se jedná o částku přibližně 19 %. Stejně tak musí být přednostně uhrazeny dluhy mrtvého a náklady spojené s jeho pohřbem, jakožto uložení do hrobu.

Teprve až po zajištění všech těchto uvedených náležitostí, může dojít k dělení majetku mezi pozůstalé z úzkého a širšího rodinného kruhu. S pohřbem je spojeno i nařízení upravující způsob jakým má být mrtvý upraven před vložení do rakve, nutnost vložení prstenu na jeho ruku, s rytinou konkrétního náboženského verše. Specifikován je i materiál ze kterého má být vyrobena rakev.⁷⁷ Tematický okruh Souhrn a nařízení je celý věnován jmenovitému souboru a seznamu rozličných zákonů, nařízení a nabádání, jichž je celkem se sto šedesát tři, a jsou zde tematicky seřazeny. Za zmínku stojí představení alespoň některých z nich vybraných. Jde například o Věk dospělosti, Vzdělávání dětí, Nakládání s nalezeným pokladem, Výklad Svatého Písma, Žebrání, Homosexualita,

⁷³ Bahá'u'lláh Kitáb-i-Aqdas, 2012 Nakladatelství Bahá'í s.r.o. Mladá Boleslav, str. 141.

⁷⁴ Tamtéž, str. 143.

⁷⁵ Tamtéž, str. 144.

⁷⁶ Tamtéž, str. 251.

⁷⁷ Tamtéž, str. 59.

Sborová modlitba, Pomlouvání, Nošení zbraní, Ničení knih, Zákaz hudby, Nečistota spermatu, Holení si hlavy, Být pravdomluvný, Společně se radit, Kát se Bohu ze svých hříchů, Zcela se podvolovat Boží vůli, Být počestný a bohabojný, Nepřít se se svým bližním, Nenaříkat si při protivenství, Mýt si denně chodidla, Vonět se, Mít neposkvrněný oděv, Velebení učenců z řad lidu Bahá'í a mnoho, mnoho dalších.⁷⁸

Poznámky, to je vůbec nejobsáhlejší část knihy Kitáb-i-Aqdas, čítající devadesát pět stran. Tato část knihy se věnuje vysvětlení konkrétního textu u vybraných jednotlivých odstavců v samotné Kitáb-i-Aqdas – Nejsvětější knize. Specificky se soustředí na ty, které jsou bez výkladu duchovním učitelem obtížně srozumitelné a pochopitelné. Celkem je zde popsáno sto devadesát čtyři odlišných témat, s podrobným vysvětlením jejich významu. Tato část je pro čtenáře velmi užitečná, jelikož mnohé části textu jsou pro nezasvěceného laika skutečně nepochopitelné a Poznámky taková témata srozumitelně vysvětlují.

⁷⁸ Bahá'u'lláh Kitáb-i-Aqdas, 2012 Nakladatelství Bahá'í s.r.o. Mladá Boleslav, str. 146-152.

3 Umístění Kitab-i-Aqdas mezi ostatními knihami Bahá'í víry

Kitab-i-Aqdas je mateřskou knihou Baha'u'lláhova zjevení, jeho Nejsvětější knihou mezi stovkou spisů, které Bahá'u'lláh za svůj život napsal. Je to kniha, v níž Bahá'u'lláh ustanovuje Zákony Boha pro Zřízení, jež má podle jeho slov trvat nejméně příštích tisíc let. Kitab-i-Aqdas je podle víry Bahá'í potvrzením platnosti velkých náboženství minulosti a opakuje věčné pravdy, které vyslovili Boží Poslové, kteří byli zjeveni před příchodem Bahá'u'lláha. Neklade si za cíl nic menšího než být chartou budoucí světové civilizace, kterou Bahá'u'lláh přišel vystavět.

3.1 Pozice Nejsvětější knihy v literatuře Bahá'í

Bahá'í víra se do značné míry opírá o svou literaturu. Spisy Bába a Bahá'u'lláha jsou považovány za božsky zjevené. Jako „normativní (kanonické) texty“ jsou považovány spisy Bába, Bahá'u'lláha, 'Abdu'l-Bahá, Shoghi Effendiho, Světového domu spravedlnosti, jakož i ověřené rozhovory 'Abdu'l-Bahá.

Jako autoritativní výklad jsou věřícími uznávány Spisy a řeči 'Abdu'l-Bahy a spisy Shoghi Effendiho. Jako **autoritativní zákonodárství a objasnění** se považují spisy Světového domu spravedlnosti. U všech těchto výše zmíněných textů se věřícími předpokládá určitá míra božského vedení.

Knihy Kitáb-i-Aqdas zaujímá ústřední a klíčové místo mezi všemi písmi v Bahá'í společnosti. Je to písmo, které podle věřících zjevuje základní zákony Boha, zabývající se potřebami celé lidské rodiny.⁷⁹ Baha'u'lláh sám napsal tisíce dopisů a množství knih, které patří ke kořenům a základům literatury Bahá'í náboženství. Ne všechno bylo přeloženo, a ne všechno bylo publikováno. K těm hlavním a nejdůležitějším (vedle Kitáb-i-Aqdas), patří tato díla:⁸⁰

- The Call of the Divine Beloved
- Days of Remembrance
- Epistle to the Son of the Wolf
- Gems of Divine Mysteries – Javáhiru'l-Asrár
- Bahá'u'lláhovy vybrané spisy
- Skrytá slova

⁷⁹ Shoghi Effendi Bahá'u'lláhův světový řád, 2008 Nakladatelství Bahá'í s.r.o. Praha, str. 18-19.

⁸⁰ Bahá'í Reference Library, <https://www.bahai.org/library/authoritative-texts/>.

- The Kitáb-i-Aqdas – The Most Holy Book
- The Kitáb-i-Íqán – The Book of Certitude
- Prayers and Meditations by Bahá'u'lláh
- Sedm údolí a čtyři údolí
- The Summons of the Lord of Hosts
- The Tabernacle of Unity
- Bahá'u'lláhovy desky

4 Komparace Kitáb-i-Aqdas s knihami Starého a Nového zákona

Zásadní a největší rozdíl mezi Biblií (knihami Starého a Nového zákona) a Kitáb-i-Aqdas, je v autenticitě autorství. Kompletní text Nejsvětější knihy je originálem, napsaným a pečetěným jediným autorem, tj. Bahá'u'lláhem.⁸¹ Autor osobně text psal nebo jej diktoval a následně ověřoval jeho správnost. Na závěr stvrzoval autenticitu textu pečetí. Pro urychlení zápisu zjevených božích inspirací, se forma zápisu podobá dnešnímu těsnopisu. Rukopisy originálu jsou uloženy v archivu, v Haifě, ve státu Izrael.

Taková, historicky podložená, zdokumentovaná, a i dnes ověřitelná autenticita autorství u žádné knihy Nového nebo Starého zákona není.

4.1 Čas, místo vzniku, autorství předmětných svatých Písem.

Kitáb-i-Aqdas byla sepsána a zjevena v jediném místě, v domě Udí Khammare, v Akká, ve státě Izrael, v r. 1873, tedy v době, kdy byl autor v tomto městě vězněn. Doba, jak dlouho autor knihu psal není přesně známa, ale některé zdroje uvádí skutečnosti, že vybranou část textu (některé verše), autor sepsal již v roce 1868, tedy přibližně pět let před svým příjezdem do města Akká.⁸²

Po zjevení Kitáb-i-Aqdas, Bahá'u'lláh instruoval svého důvěrného sekretáře, Zaynu'l-Muqarrabína, aby všechny v textu se nacházející ambivalence označil a vysvětlil takový způsobem, že Nejsvětější kniha bude srozumitelná věřícím, bez nutnosti jejího odborného výkladu. Výsledkem této jeho činnosti, byl vznik kapitoly Otázky a odpovědi, která se stala nedílnou součástí Nejsvětější knihy.⁸³ Datace, lokace i autorství jsou dnes ověřitelné a doložitelné z archivních dokumentů, uložených v Haifě, v archivu Světového domu spravedlnosti.⁸⁴

Starý zákon, který vyznává katolická církev (46 knih), vznikl přibližně 1 000 let. Jeho nejstarší texty pochází z období 1 000 až 1 500 let př.n. l., naopak ty nejmladší knihy jsou zasazovány do 2. století př.n.l. Názorová shoda na přesnou dobu vzniku mezi historiky není. Pozadím starozákonních dějin, do kterých je obsah písem Starého zákona zasazen, je zeměpisná oblast, která se dnes nazývá Blízký východ. To jsou Egypt,

⁸¹ https://bahai-library.com/ekbal_redating_aqdasThe Kitáb-i Aqdas of Mírzá Husain Alí Núrí, Bahá'u'lláh.

⁸² Kitáb-i-Aqdas, The Most Holy Book, John Walbridge, 1999, https://bahai-library.com/walbridge_encyclopedia_kitab_aqdas.

⁸³ The Bahá'í writings, https://bahai-library.com/alai_aqdas_viewpoint_shoghi-effendi.

⁸⁴ Kitáb-i-Aqdas, The Most Holy Book, John Walbridge, 1999, https://bahai-library.com/walbridge_encyclopedia_kitab_aqdas.

Palestina, Libanon, Sýrie, Jordánsko, Saudská Arábie a Irák. Klíčové události se odehrávaly na území Palestiny. Z doby vzniku jednotlivých knih Starého zákona se žádné přímé textové pozůstatky nedochovaly (zničeny při pádu Jeruzaléma). Existují pouze mladší opisy původních svitků, jejichž vznik je datován do 6. století př. n. l. Autory originálních svitků s jistotou neznáme.⁸⁵

Nový zákon, 27 knih o působení Ježíše Krista, vznikl pravděpodobně v období 50-120 let n. l., někteří autoři (Daniel B. Wallace, William F. Albright) tvrdí dokonce o roku 70 n. l., kdy byly všechny knihy dokončeny. Přesné místo vzniku, kde byly jednotlivé spisy sepsány neznáme. Nejstarší doklady, které máme k dispozici, jsou pouze opisy ve formě papyrových zlomků, pocházející z Egypta, z 2. století n. l. Autory novozákonních spisů mohou být dle staré křesťanské tradice někteří apoštolové nebo jejich žáci. S jistotou to lze tvrdit pouze u sedmi listů sv. Pavla z Tarsu (původně Saul).⁸⁶ U zbývajících listů ani evangelií autenticitu jejich autorů potvrdit nemůžeme.

Z výše uvedených faktů je evidentní dramatický rozdíl v době kdy byla sepsána Kitáb-i-Aqdas a obě části Bible. Nejsvětější kniha byla napsána s vysokou pravděpodobností v jediném roce, 1873, s tím, že je možné připustit vznik některých, v ní obsažených veršů o pět let dříve. To nic ale nemění na skutečnosti, že doba jejího zveřejnění je nezpochybnitelná a doložitelná.⁸⁷ U jednotlivých knih Starého a Nového zákona neznáme ani přesnou dataci sepsání a zveřejnění ani dobu, jak dlouho spisy vznikaly.

Podobné je to s určením místa vzniku. Kitáb-i-Aqdas vznikla a byla zveřejněna v jediné lokaci, ve městě Akká, stát Izrael. Dokonce jsou známé i prostory, ve kterých byl kniha tvořena – dům Udi Khammare, bohatého obchodníka v Akká, který dům půjčil k užívání rodině Bahá'u'lláha, v době Bahá'u'lláhovo věznění. Takovou jistotou ale vůbec nedisponujeme u křesťanské Bible. U knih Starého zákona, jsou známé pouze rozsáhlá zeměpisná území, kde na některých z nich byly originální svitky pravděpodobně sepsány. U Nového zákona je to podobné, s tím rozdílem, že území, ke kterému se vztahují knihy Nového zákona, není tak rozsáhlé. Jedná se zejména o oblasti dnešního Řecka, Izraele, Turecka, Sýrie, Kréty a Itálie. Přesná místa, kde vznikla evangelia nebo

⁸⁵ Bible: Písmo svaté Starého a Nového zákona, První Mojžíšova-Genesis, str. 1: Česká biblická společnost, Praha 2008.

⁸⁶ Tamtéž, Nový zákon, Pavel a jeho listy, str. 197-199.

⁸⁷ Proceedings of the Third European Conference of Iranian Studies-part 2, Verlag- Reichert, Wiesbaden 1999, str. 257-258.

jednotlivé listy s jistotou nevíme. Omezené historické podklady, které máme k dispozici, jisté určení lokace neumožňují.

Komparace autenticity autorství ukazuje jednoduchou fyzickou doložitelnost u Kitáb-i-Aqdas a doposud nemožnost toho samého u Bible. Zatímco autor Kitáb-i-Aqdas je bezpečně znám a autenticita autorství doložitelná z archivních dokumentů, tak u knih Starého zákona autory neznáme vůbec,⁸⁸ u knih Nového zákona to lze tvrdit pouze u některých. Nicméně doložení autenticity autorství archivními dokumenty zde také nemůžeme.⁸⁹

Z výše uvedených faktů vyplývá zjištění, že ústřední knihu Bahá'í náboženství dělí od kanonu křesťanských písem až tři tisíce let (u nejstarších knih Starého zákona) a téměř dva tisíce let (u knih Nového zákona). Kulturní, společenské, politické i náboženské prostředí autora nebo autorů, stejně jako adresátů předmětných svatých písem bylo diametrálně odlišné. To se přirozeně odráží na odlišnosti v jejich literární formě, a zvláště pak obsahu.

4.1.1 Příčina vzniku Nejsvětější knihy a knih Starého a Nového zákona.

Lze říct, že úplně prvotní iniciací pro napsání Kitáb-i-Aqdas, byla odezva na opakované žádosti Bahá'í věřících, o nové Boží zákony pro jejich společenství, ale současně též pro potřeby každodenního života jednotlivce. Bahá'u'lláh sám hovoří o Nejsvětější knize jako o Zákonech Boha, které se zabývají potřebami celé lidské rodiny v novém společenské Zřízení, jež má trvat alespoň tisíc let.⁹⁰ Nárokem Kitáb-i-Aqdas není nic menšího než vystavět nanovo celý svět. Má to být charta budoucí světové civilizace. Podle Bahá'í věřících spočívá na základech velkých náboženství minulosti a potvrzuje jejich platnost, ale odstraňuje některé prvky, předchozích náboženských zákoníků, které v současné době (19. stol., doba zveřejnění knihy) představují překážky ve sjednocování světa i v obnově lidské společnosti. Koncepty minulosti musely být upraveny na novou úroveň a společenské zákony zase změněny způsobem, který povede lidstvo směrem k nové světové civilizaci. Zákony a nařízení uvedené v Knize, by měly mimo jiné vnášet do lidské společnosti klid, zlepšit lidské chování, zvýšit vzájemné porozumění a zduchovnit život. Samostatný spis Kitáb-i-Aqdas obsahuje podle Bahá'í věřících 113

⁸⁸ Bible: Písmo svaté Starého a Nového zákona, První Mojžíšova-Genesis, str. 1., Česká biblická společnost, Praha 2008.

⁸⁹ Tamtéž, Nový zákon, Pavel a jeho listy, str. 197-199.

⁹⁰ Bahá'u'lláh Kitáb-i-Aqdas, 2012 Nakladatelství Bahá'í s.r.o. Mladá Boleslav, str. 1.

stran Bohem zjeveného textu, který vychází z prostředí a společenské situace konce 19. století, ale soustředící se výrazně na blízkou, vzdálenou i velmi vzdálenou budoucnost.

Starý zákon je naopak osobitá forma deskripce stvoření světa i člověka,⁹¹ prvních dějinných událostí.⁹² Vyvolení Abrama jako praotce vyvoleného národa a uzavření Smlouvy s Bohem.⁹³ Pokračuje vyprávěním dějin židovského národa, od počátku, přes jeho rozdělení na Judsko a Izrael. Vedle popisu důležitých momentů v dějinách židovského národa, jsou v knize uvedeny též chvalozpěvy k Bohu (žalmy), životní mudrosloví a nabádání (knihy Kazatel a Přísloví) a také poezie (Píseň písní). Důležitou součástí jsou knihy prorocké, varující a nabádající lid k nápravě svého chování, které není v souladu s Božími ustanoveními, jakož i predikcemi budoucích událostí. Jako literární žánr výrazně převládá narativ.

Starý zákon byl sepsán pro účely dokumentace a zachování dlouhé historie, literatury ale i náboženského učení židovského národa, jelikož původně byl předáván a šířen pouze ústně a nebylo by možné trvale udržet a zachovat jeho původní obsah pro další generace. Knihy Starého zákona představují více než 1000 stran (dle konkrétního vydání) Bohem inspirovaného textu, pokrývající časové období dlouhé přibližně 1 500 let, s akcentem na historické momenty, kdy a kde se Bůh člověku sděloval, jakým způsobem k lidem vyvoleného národa promlouval, co jim sděloval.⁹⁴

Nový zákon nebo také Nová smlouva je druhou částí Bible, vznikající v prvních dvou stoletích našeho letopočtu, popisující život a učení Ježíše z Nazareta, včetně velikonočních událostí, jeho zatčení, smrt a zmrtvýchvstání (evangelia).⁹⁵ Líčí též zakládání prvních křesťanských obcí a život rané církve v povelikonoční době (skutky apoštolů), dopisy apoštolů (epištolý) a konečně i apokalypsu (Zjevení Janovo), odhalující vyhlídku na vítězství Kristovo. Nový zákon je pokračováním Zákona Starého. V něm dochází k naplnění starozákonních proroctví skrze Božího syna, Ježíše Krista.⁹⁶

Klíčovým motivem pro sepsání Nového zákona byly velikonoční události, zachování (písemná fixace) ústní tradice Ježíšova učení o Božím království a věčné spáse. Jako podpora a pomoc při evangelizaci židů i pohanů. Pro udržení čistoty a jednoty

⁹¹ Bible: Písmo svaté Starého a Nového zákona, Genesis 1:2, Praha: Česká biblická společnost, 2008.

⁹² Tamtéž, str. 3-11.

⁹³ Tamtéž, str. 12-17.

⁹⁴ MACKERLE, Adam., Než budete číst Bibli podruhé, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, 2014, str. 29-45

⁹⁵ Tamtéž. Str. 55-59

⁹⁶ Bible: Písmo svaté Starého a Nového zákona, Matouš 5:17, Praha: Česká biblická společnost, 2008.

křesťanské víry při jejím rozšiřování na území Římské říše i mimo její hranice. Klíčovým poselstvím je v Novém Zákoně příchod Božího království, spása člověka a věčný život pro věřící v Krista.⁹⁷ Na rozdíl od Kitáb-i-Aqdas, Nový zákon není žádným dokumentem ani sbírkou zákonů či nařízení, upravující dědictví, sňatek či jiné legislativní otázky občanského života společenství věřících. K tomu křesťanům slouží Kanonické právo katolické církve (Codex Iuris Canonici, zkratka CIC).⁹⁸ Žádným způsobem (na rozdíl od Kitáb-i-Aqdas) neupravuje a nevyjadřuje se ke způsobu oblékání, realizaci hygieny, druhu vzdělání a podobných věcí osobního života věřícího, a to ani implicitně. Ponechává věřícím svobodu a zdůrazňuje naopak chudobu a důležitost toho, jak člověk žije, jak se chová vůči svým bližním, jak zachovává Boží nařízení. Důležitost je Kristem kladena na to, co z člověka vychází (slova i skutky),⁹⁹ než s vyzdvihováním důležitosti např. jeho vzhledu, čistoty oděvu, způsobů stolování nebo obnovováním vybavením bytu.

Bible jako celek byla napsána o Bohu, který miluje, trestá a odpouští hřešícímu člověku. Nabízí člověku milost a nový a věčný život (spásu), pokud bude žít v souladu s jeho ustanoveními (smlouva).¹⁰⁰ Dominujícím literárním žánrem knih Starého a Nového zákona je narativ. Kitáb-i-Aqdas oproti Bibli ale upravuje zejména věci každodenního života věřících, včetně právních nařízení a doporučení jakož i způsob vyznávání víry.¹⁰¹ Vedle těchto ústředních témat nejsvětější knihy také adresně oslovuje panovníky, prezidenty, vládců největších světských mocností dané doby.¹⁰² Nejsvětější kniha byla napsána osobitou literární formou náboženského vádeměka a sbírkou vybraných zákonů pro běžné i závažné životní situace a praktické potřeby každého Bahá'í věřícího.

⁹⁷ Bible: Písmo svaté Starého a Nového zákona, Zjevení 14:1. Praha: Česká biblická společnost, 2008.

⁹⁸ Kanonické právo, Ignác Antonín Hrdina, Nakladatelství Aleš Čeněk, Plzeň 2011, str. 22.

⁹⁹ Bible: Písmo svaté Starého a Nového zákona, Marek 7:14, 23. Praha: Česká biblická společnost, 2008.

¹⁰⁰ Tamtéž, Nový zákon, Jan 3:16.

¹⁰¹ Bahá'u'lláh Kitáb-i-Aqdas, 2012 Nakladatelství Bahá'í s.r.o. Mladá Boleslav, str. 19-80.

¹⁰² Tamtéž, str. 47-49.

4.1.2 Geografické šíření Kitáb-i-Aqdas a Bible

Kitáb-i-Aqdas byla napsána a zjevena v roce 1873, v Akka, ještě v době věznění autora. Literárním jazykem byla arabština.¹⁰³ Bahá'u'lláhův sekretář v Akka, Zayn al-Muqarrabin, považovaný za apoštola Bahá'í církve, vytvořil několik ručních opisů Nejsvětější knihy, které v roce 1885 poslal Bahá'í věřícím do Persie (Írán). Jelikož v Persii stále v této době probíhaly persekuce a pronásledování Bahá'í věřících, nemohlo zde být Bahá'u'lláhovo dílo veřejně vydáno.

K první oficiální publikaci došlo až v roce 1891, tedy osm let po napsání tohoto díla, v Bombaji (Indie).¹⁰⁴ Kniha byla vydána v arabském jazyce. Poté již následovaly další edice, v Káhiře, v Teheránu, v roce 1896 opět v Bombaji a také v Bagdádu (Irák).¹⁰⁵ Všechny edice byly vydány opět v arabském jazyce, z toho plyne i zeměpisné šíření této ústřední knihy Bahá'í církve, které se v raném období týkalo zejména zemí středního východu (Irák, Írán, Sýrie atd.), ale také severní Afriky (Egypt) kde se mluvilo arabsky nebo persky.

Následoval první ruský překlad, v r.1899 a jeho vydání v Ruském carství, v Petrohradě. Konečně v r. 1986 dochází k prvnímu ucelenému autorizovanému anglickém překladu, který zajistil Světový dům spravedlnosti a vydal první Nejsvětější knihu v anglické mutaci.¹⁰⁶ Kitáb-i-Aqdas je distribuována a vydávána nejen ve všech anglicky mluvících zemích ale i mimo ně. V roce 1986 je anglický jazyk již masivně rozšířen i za hranicemi svých mateřských zemí a hojně užíván v mezinárodním obchodním a kulturním světě jako neoficiální úřední jazyk. S vydáním anglické mutace dochází k masivnímu šíření Kitáb-i-Aqdas do dalších zemí, a to zejména na „západ“, Austrálie, USA, Evropa. V současné době je toto dílo rozšířeno do 221 zemí naší planety.¹⁰⁷

Tak rychlé a masivní distribuci předmětného Písma bylo dosaženo za pouhých 132 let od prvního publikování v Bombaji.

¹⁰³ Proceedings of the Third European Conference of Iranian Studies-part 2, Verlag-Reichert, Wiesbaden 1999, str. 257-258.

¹⁰⁴ Kitáb-i-Aqdas, The Most Holy Book, John Walbridge, 1999, https://bahai-library.com/walbridge_encyclopedia_kitab_aqdas.

¹⁰⁵ Proceedings of the Third European Conference of Iranian Studies-part 2, Verlag-Reichert, Wiesbaden 1999, str. 2-3.

¹⁰⁶ Kitáb-i-Aqdas, The Most Holy Book, John Walbridge, 1999, https://bahai-library.com/walbridge_encyclopedia_kitab_aqdas.

¹⁰⁷ BOLHUIS, Arjen., Overview of Translations of Bahá'í Texts on bahaiprayers. 2020, https://bahai-library.com/bolhuis_bahaiprayers_translations_languages

Bible se rozšiřovala postupně a velmi pomalu, úměrně technickým možnostem dané doby. Není to kniha jediná, ale má dvě svébytné části, Starý zákon a Nový zákon. Jednotlivé knihy vznikali postupně, v různé době, v různém kulturním a sociálním prostředí a napsali je různí autoři.¹⁰⁸ Knihy se psali na svitky. Jejich uspořádání ani výběr nebylo v době vzniku ani v pozdějších letech ještě kritické. Aby mohli být vydány ve formě vázané knihy (kodexu), musely projít dlouhým a náročným procesem kanonizace, který již přesně určil výběr a pořadí jednotlivých knih.

Vznik kánonu Starého zákona se klade do začátku druhého století našeho letopočtu.¹⁰⁹ O kánonu Nového zákona máme nejstarší zmínky z třetího století našeho letopočtu.¹¹⁰ Šíření Písma postupuje souběžně s evangelizací-šířením křesťanství v Římské říši, nejprve ve formě opisovaných svitků Starého zákona, kanonizované ve druhém století našeho letopočtu, později, od třetího století měli křesťané již k dispozici také kanonizované texty Nového zákona. V této době byly již knihy vázány ve formě kodexu. Oficiální kánon křesťanského Písma vyhlásil s největší pravděpodobností Nicejský ekumenický koncil v roce 325 našeho letopočtu.¹¹¹ Bible se rozšiřuje nejvíce směrem na západ od Palestiny. Na jihozápadě to je severní Afrika, Alexandrie (Egypt), Kartágo (Libye).

Na severozápadě Antiochie a Damašek (Sýrie), Kréta, Efez a Galácie (Turecko), Řecko, Makedonie, a na západě Řím (Itálie), Gálie (Francie), Hispánie (Španělsko), Sicílie.

V době, kdy rukopis knihy měl hodnotu vesnice i s poddanými, nemohlo přirozeně docházet k nějakému rychlému šíření Bible, čemuž mimo jiné také bránila velmi vysoká negramotnost obyvatelstva Evropy. Jazykem, ve kterém byla Bible nejvíce šířena (mimo židovské diaspory, zde byla používána u Starého zákona stále hebrejšтина, jazyk, kterým byla tato část bible sepsána, (jenom několik pasáží bylo sepsáno v aramejšтинě) byla zpočátku řečtina, později, zejména od doby, kdy se křesťanství stalo státním náboženstvím Římské říše (r. 380 n.l.), začaly pozvolna převládat opisy Bible v latinském jazyce.

O co pomaleji se Bible šířila v době svého vzniku, v antických dobách, o to rychleji se šířila v pozdním středověku, novověku a zejména v době moderny. Situace

¹⁰⁸ MACKERLE, Adam., Než budete číst Bibli podruhé, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, 2014, str. 104-102

¹⁰⁹ Tamtéž, str. 85

¹¹⁰ Tamtéž, str. 91

¹¹¹ SCHATZ, Klaus., Všeobecné koncily, Centrum pro studium demokracie a kultury, Brno: 2014, str. 31

s rozšiřováním textů Starého a Nového zákona (Bible) se zrychlila při evangelizaci barbarských kmenů, které obsadili území Římské říše, začali zde žít a křesťanství přijali za své náboženství. Nejmasivnější šíření Písma však přinesla až doba vrcholného středověku, kdy byl vynalezen knihtisk. V druhé polovině patnáctého století byla Bible poprvé vytištěna na knihtiskařském stroji Johannese Gutenberga. Šlo o vůbec první vytištěnou knihu na západě. Jazykem vytištěné Bible byla latina a první náklad čítal 180 exemplářů.¹¹²

Zajímavostí je bezesporu také skutečnost, že žádná jiná náboženská kniha, napříč všemi konfesemi nebyla vydána (opsána nebo vytištěna) v takovém množství a přeložena do tolika jazyků, jako právě Bible. Odhaduje se, že počet doposud vytvořených exemplářů se pohybuje mezi 2, 5 až 6 miliardami. Bible byla za dobu své existence přeložena odhadem do cca dvou a půl tisíců jazyků. Roční prodeje se pohybují okolo dvaceti pěti milionů výtisků. To je jistě pozoruhodné, když si uvědomíme, že se jedná o knihu, jejíž čtení je poměrně složité a která má téměř dva tisíce stran.¹¹³

4.1.3 Obsahová komparace obou Písem

Kitáb-i-Aqdas (Nejsvětější kniha nebo Mateřská kniha) je zejména, jak již bylo zmíněno výše v textu, nejčastěji spojována s označením jako Bahá'u'lláhovo kniha zákonů. To je ale zavádějící, zejména pro čtenáře, kteří se neorientují v Koránu, respektive v islámském právu.

Velké část obsahu se zabývá morálními výzvami a oslovuje skupiny i jednotlivce a také místa. Není to systematický ani ucelený právní spis, pokrývající všechny témata života společnosti. Některé právní okruhy (např. dědictví nebo sňatek) řeší velmi podrobně, jiné (obdobné důležitosti) jsou v knize řešeny pouze stručně. Bez znalosti islámského a Bábova práva nebo jiných Bahá'u'lláhovo děl, jsou pro čtenáře předmětné texty obtížně srozumitelné. Nejsvětější kniha je spíše kodexem náboženského práva pro Bahá'í věřící, než ústavou. Literárním stylem i obsahem je možné ji srovnat s Koránem, kde jsou zákony často více zmiňovány než skutečně vysvětlovány, stejně jako různorodá témata umístěná vedle sebe bez zjevné logiky. Zákony v Kitáb-i-Aqdas připomínají islámské právo (což je vcelku logické, vzhledem lokaci (Irán), odkud Bahá'u'lláh pocházel a kde Bahá'í náboženství vzniklo, ale jsou méně přísné.

¹¹² <https://www.britannica.com/topic/Gutenberg-Bible>.

<https://www.researchwriter.cz/2019/11/19/gutenbergova-bible-v-narodni-knihovne-cr/>.

¹¹³ NOVÁK, Jan A., *Záhady Bible*, 2021 Nakladatelství Alpress s.r.o.; Frýdek Místek, str. 2.

Autor se v knize věnuje celkem deseti tématům.

- 1) Boží zákon; uznání Projevu Božího a dodržování jeho zákonů
- 2) Zřízení Bahá'í správních institucí
- 3) Praktikování náboženství v každodenním životě (modlitby, rituály, poutě, atp)
- 4) Zákony upravující osobní záležitosti jednotlivce (sňatek, dědictví, pohřeb, atp)
- 5) Trestní právo (vraždy, krádeže, cizoložství, násilí, atp)
- 6) Rozličné zákony a odvolání
- 7) Morální nabádání
- 8) Společenská pravidla (přátelství, vzdělání, povolání, atd)
- 9) Proklamace k jednotlivcům, skupinám (vládci, králové, politici, duchovní)
- 10) Proroctví

Text Kitáb-i-Aqdás je navíc doplněn o soubor s označením Otázky a odpovědi, ve kterých Bahá'u'lláh odpovídá na otázky svého sekretáře a opisovatele Kitáb-i-Aqdás, Zaynu'l-Muqarrabina a vysvětluje aplikaci zákonů uvedených v knize.¹¹⁴

Velmi důležitým a neopominutelným faktem u Kitáb-i-Aqdás je skutečnost, že různá nařízení a různé zákony jsou určeny pro odlišnou dobu. Některé otázky jsou v Kitáb-i-Aqdas zmíněny pouze stručně, některé aspekty života společnosti nejsou osloveny vůbec a jsou přenechány na rozhodnutí budoucího Světového domu spravedlnosti. Některé jsou v platnosti již nyní, některé vstoupí platnost v blízké budoucnosti a některé až ve velmi vzdálené budoucnosti, až pro ně lidstvo bude přiměřeně vyspělé. Kitáb-i-Aqdas je chartou budoucí civilizace, kterou Bahá'u'lláh přišel podle Bahá'í věřících vystavět.¹¹⁵ Společnost, pro kterou jsou některé zákony a nařízení v Kitáb-i-Aqdas určeny, bude podle Bahá'í věřících přicházet na svět postupně.¹¹⁶

Bible je kniha výrazně odlišná od Kitáb-i-Aqdas. Je to kniha jednak historická, která byla dlouhou dobu naším hlavním zdrojem poznání starověkých dějin židovského národa na geografickém pozadí blízkého východu a středomoří, ale také kniha teologická, podrobně dokumentující vztah Boha k člověku i člověka k Bohu na pozadí historických událostí. První část Bible, Starý zákon, dokumentuje biblickou dobu od stvoření světa,

¹¹⁴ Kitáb-i-Aqdas, The Most Holy Book, John Walbridge, 1999, https://bahai-library.com/walbridge_encyclopedia_kitab_aqdas.

¹¹⁵ Bahá'u'lláh Kitáb-i-Aqdas, 2012 Nakladatelství Bahá'í s.r.o. Mladá Boleslav, str. 1.

¹¹⁶ Tamtéž, str. 5.

vyvolení židovského národa, jeho vyvedení z Egyptského zajetí do Bohem přislíbené země a chronologicky pokračuje přes vznik prvního království, prorocká varování až po Babylonské zajetí. Končí židovským povstáním proti násilné helénizaci Palestiny syrskými Seleukovci, ve druhém století před naším letopočtem.

Jednotlivé části Starého zákona jsou knihy různého typu: převládá historický narativ, prorocká vidění a výroky, modlitby i písně. Bůh, který prostřednictvím Abrahama uzavřel s vyvoleným lidem Smlouvu, svůj národ doprovází těmito dějinami. Izraelitům pomáhá radou i skutky, žehná jim, ale také je varuje a případně i nemilosrdně trestá, pokud opakovaně a dlouhodobě porušují Smlouvu. Zase se ale nad nimi smilovává a opakovaně jim žehná a pomáhá.

Z hlediska podobnosti explicitního a systematického uvedení zákonů a nařízení uvedených Kitáb-i-Aqdas lze uvést jedině Desatero Božích přikázání, které obdržel Mojžíš od Boha na hoře Sinaj (Choréb). Desatero je považováno za katechetický souhrn morálky. Exaktní a velmi podrobně vypracované zákony a nařízení pro náboženský i osobní život církevních obcí, jaké jsou uvedeny v Kitáb-i-Aqdas pro Bahá'í společenství, v Bibli nenalezneme.

Nejbliže jsou zákony a ustanovení zmíněny ve Starém zákoně, v knihách Leviticus a Deuteronomium, ačkoliv ty se více soustředí na tzv. kultické zákony, nevyjadřují se např. k podmínkám sňatku, pohřbu či dědictví nebo trestnímu právu a jiným zákonům, zcela běžným v Kitáb-i-Aqdas. Texty Starého zákona procházely velmi dlouhým vývojem, mnohé nebyly určeny ani ke zveřejnění, ale například k liturgickým účelům, jiné naopak k praktické potřebě denního života jednotlivce. Hlavní snahou tvůrců byla zejména interpretace důležitých historických událostí.

Závěr

Kitáb-i-Aqdas je ústřední knihou Bahá'í církve. Byla sepsána jako reakce na žádosti a otázky Bahá'í věřících, kteří požadovali konkrétní pravidla pro soukromé účely i pro odpovídající vyjádření svého vztahu k Bohu, aby vedli svůj život v souladu s Božím úradykem. Obsah knihy je tedy z velké části určité vademékum pro jednotlivce i společnosti, upravující vcelku podrobně věci každodenního života i věci náboženské. Nařízení a nabádání, týkající se soukromého života (vzdělání, zaměstnání, hygiena, chování, konzumace alkoholu či placení náboženské daně atp.) jsou tak v knize uvedeny společně vedle sbírky vybraných zákonů církevního práva, upravující hlavní legislativní okruhy, včetně práva trestního, závazná pro všechny Bahá'í věřící.

Přirozeně, vedle otázek běžného života, kniha upravuje i vztah věřících k Bohu, vybízí mimo jiné, k Jeho chvále, povinným modlitbám jakož i podvolení se Božím zákonům, v Nejsvětější knize uvedeným. Na rozdíl od Starého zákona, knihy Genesis 2;7 "I vytvořil Hospodin Bůh člověka, prach ze země, a vdechl mu v chřípí dech života", je v pojetí Kitáb-I-Aqdas člověk stvořen z vody a v prach se navrátí¹¹⁷. Ve vztahu k ostatním náboženstvím Bahá'u'lláh vybízí k přátelství a svornosti, ale s jistou implicitní vsuvkou („...aby z vás (myšleno-ostatní náboženství) mohla vdechnout lahodnou vůni Boha)¹¹⁸, ale současně nadřazuje své dílo Kitáb-i-Aqdas, všem minulým i budoucím Písmům (náboženstvím), „Přečíst byt' jediný z veršů Mého Zjevení je lepší, než pročíst Písma jak dřívějších, tak budoucích pokolení“.¹¹⁹

Byt' se v Kitáb-i-Aqdas nacházejí také proklamace a oslovení hlavních světových mocností a panovníků té doby, například (O' císaři Rakouska..., O' králi Berlína..., O' vládcové Ameriky... atd.)¹²⁰, je evidentní, že hlavním přínosem a účelem tohoto Písma je jeho praktická využitelnost v otázkách běžného života Bahá'í věřících, jako sbírka církevních zákonů i společenských nařízení.

Nejsvětější kniha vznikla v roce 1873, tedy již v moderní době, nevyjadřuje se příliš často v podobenstvích ani implicitně, jako texty v Bibli, ale naopak, podrobně a explicitně, v tématech, kde je to potřebné. Důležitým faktem je skutečnost, že autor v knize již předem stanovil jmenovitě své nástupce, stejně jako budoucí vznik

¹¹⁷ Bahá'u'lláh Kitáb-i-Aqdas, 2012 Nakladatelství Bahá'í s.r.o. Mladá Boleslav, str. 66.

¹¹⁸ Tamtéž, str. 65.

¹¹⁹ Tamtéž, str. 63.

¹²⁰ Tamtéž, str. 47-48.

administrativních institucí pro šíření Jeho poselství po celé Zemi. Originál Kitáb-i-Aqdas je uložen v Bahá'í archívu v Haifě (Izrael). O její historicitě i autenticitě není pochyb. Z toho také následně plyne její vysoká autorita v Bahá'í církvi a ústřední pozice mezi ostatními Bahá'í písmi.

V obsahu Nejsvětější knihy je poznat vliv dalších abrahámovských náboženství, zejména islámu. Některé věci jsou převzaty z Koránu, v původním arabském jazyce, a to takřka doslovně. Například Bahá'í Qiblih versus islámský Qibla, směr (geografická světová strana), kterým se věřící obrací při modlitbě. Podobně bahá'í zakát versus islámský zakát, náboženská daň. Obdobně zde nalezneme pravidla či nařízení běžná v křesťanském náboženství, která jsou zmiňována v Bibli. Například text, Pro jiné si nepřejte to, co si sami nepřejete pro sebe¹²¹, nalezneme v podobné interpretaci ale stejném významu ve Starém zákoně, v knize Tobáš 4. 15. Podobně i v Novém zákoně, v Evangelium podle Lukáše 6. 31. Také další z náboženských nařízení v předmětné knize, nalezneme i v Bibli, například „bojte se Boha“¹²², je uvedeno doslovně v Novém zákoně, v knize Zjevení Janovo 14. 7., a takových podobností je tam vícero. O to více je překvapující skutečnost, že autor, ač je zřejmé, že vychází, nechceme-li říci, že přímo čerpá ze starozákonních i novozákonních pramenů a z Koránu, tak své texty těmto uvedeným (ale, i zde nezmiňovaným) Písmům, ve své Nejsvětější knize jednoznačně nadřazuje. Viz „Rci: Bůh, Pravdivý, je Mí svědkem, že ani Písma světa, ani všechny knihy a spisy, které existují, vám nebudou v tento Den nic platné bez této Živoucí knihy, která prohlašuje v nejnítěrnějším srdci stvoření: „Vpravdě není jiného Boha kromě Mě, Vševědoucího, Nadevše Moudrého.“¹²³

Kitáb-i-Aqdas je pro Bahá'í víru podobným Písmem, jakým je Tanach pro židy, Nový zákon pro křesťany nebo Korán pro muslimy. S výrazným rozdílem v tom, že se jedná o Písmo, které vzniklo v moderní době, pocházející z 19. století. Nedokumentuje vznik ani vývoj Bahá'í náboženství, tak jako tomu činí z velké části Písma předešlých abrahámovských náboženství, obsahující dějinné historické události a Boží úlohu v nich, společně s boholidským dialogem. Nejsvětější kniha je svým obsahem zaměřena zejména na řešení praktických otázek každodenního života jednotlivce i společenství, aby věřící jednal v souladu s pravidly víry a vedle těchto praktických témat určuje způsob, jakým

¹²¹ Bahá'u'lláh Kitáb-i-Aqdas, 2012 Nakladatelství Bahá'í s.r.o. Mladá Boleslav, str. 66.

¹²² Tamtéž, str. 66.

¹²³ Tamtéž, str. 74.

mají věřící vyjadřovat svůj vztah k Bohu, jak na osobní, soukromé úrovni, tak na rovině obecné, jako stoupenčí Bahá'í víry.

Seznam použité literatury

Primární literatura

ADIB TAHERZAHED, *The Revelation of Bahá'u'lláh*, Vol.1: Baghdád: 1853-63, George Ronald: 1977, ISBN 978-08-53980-575

BÁB, BAHÁ'U'LLÁH, ABDU'L-BAHÁ, SHOGHI EFFENDI, SVĚTOVÝ DŮM SPRAVEDLNOSTI. *Síla Smlouvy*: The National Spiritual Assembly of Bahá'ís of Canada: Bahá'í nakladatelství, s.r.o. Praha: 2014. ISBN 978-80-85478-43-3.

BAHÁ'Í MEZINÁRODNÍ SPOLEČENSTVÍ, *Bahá'u'lláh*, Centrum pro informování veřejnosti, Nakladatelství Bahá'í s.r.o. Brno: 1992, ISBN 80-85478-07-2.

Bible: Písmo svaté Starého a Nového zákona /včetně deuterokanonických knih/15. vydání/6. přeprac. vyd., v ČSB. Praha: Česká biblická společnost: 2008. 1290 s. ISBN 978-80-85810-74-5.

EFFENDI, SHOGHI. *Bahá'u'lláhův světový řád*, 1. vydání, Bahá'í nakladatelství, s.r.o., Praha: 2008, ISBN 978-80-85478-24-2.

HOFMAN, DAVID. *Bahá'u'lláh kníže pokoje*, Bahá'í nakladatelství, s.r.o., Mladá Boleslav: 1992. ISBN 80-85678-09-9.

Kitáb-i-Aqdas. 1. vyd. Bahá'í nakladatelství, s.r.o., 2012: Protisk s.r.o. České Budějovice, 2012. ISBN 978-80-85478-40-2.

KOLEKTIV PŘEKLADATELŮ. *Bahá'u'lláhovy Desky*. Bahá'í nakladatelství, s.r.o., 1. vydání, Mladá Boleslav: 2001. ISBN 80-85478-21-8.

MACKERLE, ADAM. *Než budete číst Bibli podruhé*, 1. vydání, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích: 2014. ISBN 978-80-7394-450-6.

NOVÁK, JAN ANTONÍN. *Záhady Bible*, 1. vydání. Nakladatelství Alpress s.r.o., Frýdek Místek: 2021.

RUHI FOUNDATION, *Bahá'u'lláhova Smlouva-Ruhi 8*, Colombia: 2009. Předpublikační vydání. ISBN neuvedeno.

RUHI INSTITUT, *Dvojí Projev-Kniha 4*, Nakladatelství Bahá'í s.r.o. Brno: 2007, ISBN 978-80-85478-31-0.

Sekundární literatura

DANESH, R. *Reflections on the Structure of the Kitáb-i-Aqdas*, Journal of Bahá'í Studies, pages 81-94 Ottawa: Association for Bahá'í Studies of North America: 2015. „[online]“. Dostupné na WWW:

<https://bahailibrary.com/pdf/d/danesh_reflections_structure_aqdas.pdf>

McGLINN, S. *Inheritance Laws of the Kitab-i-Aqdas*, Bahá'í Library Online, 1995-04. „[online]“. Dostupné na WWW:

<https://bahailibrary.com/mcglinn_inheritance_aqdas_conference>

MELVILLE, C. Proceedings of the Third European Conference of Iranian Studies-part 2. *International Journal of the Classical Tradition*, 2001, roč. 8, č. 1, str. 117-119.

MOMEN, M. *Baha'i sacred texts*, British Library, 2019, „[online]“. Dostupné na WWW:<<https://www.bl.uk/sacred-texts/articles/bahai-sacred-texts>>

SCHWEITZ, M. The Kitáb-i-Aqdas: Bahá'í Law, Legitimacy, and World Order, *The Journal of Bahá'í studies*, 1994, roč. 6, č. 1, str. 36-52.

Elektronické zdroje

Bahá'í Faith by country, 2020. „[online]“. Dostupné na WWW:

<<https://en.wikipedia.org/wiki/Bahá'í>>

BAUER, Z. *Gutenbergova Bible v Národní knihovně ČR*, 2019. „[online]“. Dostupné na WWW:<<https://www.researchwriter.cz/2019/11/19/gutenbergova-bible-v-narodni-knihovne-cr/>>

BRITANICA, *Gutenberg bible*, „[online]“. Dostupné na WWW:

<<https://www.britannica.com/biography/Johannes-Gutenberg>>

COLE, J. Bahá'u'lláh-Founder of the Bahá'í Faith. 1995, Dostupné na WWW:

<<https://bahai.org.mt/bahauallah-1817-1892-founder-of-the-bahai-faith>>

EFFENDI, S. *Kitáb-i-Aqdas as Described and Glorified by Shoghi Effendi*. 1999
„[online]“. Dostupné na WWW: <https://bahai-library.com/alai_aqdas_viewpoint_shoghi-effendi>

TRETERA, J. Novodobé předpisy kanonického práva a jejich překlady. Revue pro
církevní právo, roč. 1995, č. 2, „[online]“. Dostupné na WWW:
<<http://spcp.prf.cuni.cz/1-10/tretera.htm>>

WALLBRIDGE, J. *Kitáb-i Aqdas, the Most Holy Book*, 1999. „[online]“. Dostupné
na WWW: <https://bahai-library.com/walbridge_encyclopedia_kitab_aqdas>

ABSTRAKT

MÜLLER, P. *Role Kitáb-i-Aqdas v Bahá'í víře*. České Budějovice, 2023. Bakalářská práce. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích. Teologická fakulta. Katedra teologických věd. Vedoucí práce Mgr. M. Klapetek, Ph.D.

Bakalářská práce se zabývá ústřední knihou Bahá'í víry, Kitáb-i-Aqdas – Nejsvětější kniha. Představuje jejího autora, dobu i místo vzniku. Všímá si jejího literárního charakteru, ale současně představuje její strukturu. Zkoumá její pozici mezi ostatním svatými písmi v Bahá'í společenství, dále ji analyzuje z pohledu její funkce v každodenním životě Bahá'í věřících. Celkově si všímá jejího obsahu a oblastí v lidského života ke kterým se explicitně vyjadřuje. Vytvoření, publikování a úlohu Kitáb-i-Aqdas v Bahá'í společenství srovnává s písmi Starého a Nového zákona a jejich rolí v katolické církvi.

Klíčová slova: Kitáb-i-Aqdas, Baha'í víra, Písmo svaté, Bible, Persie, Irán, Báb-Brána, Světový dům spravedlnosti, Projev Boží, Abdul Bahá, Zjevení, Bábí, vyhoštění Husayn Alí, Bahá-Sláva, Siyáh-Chál v Teheránu, Shrine of Bahauallah, Nejsvětější kniha.

ABSTRACT

Role Kitáb-i-Aqdas v Bahá'í víře

This bachelor thesis deals with the central book of the Bahá'í faith, Kitáb-i-Aqdas – the Most Holy Book. It presents its Author as well as the time and place of its revelation. It comments on its literary style and, at the same time, presents its structure. It examines its position among other Holy Writings in the Bahá'í community, and it analyses it from the point of view of its role in the every-day life of Bahá'í believers. On the whole, the thesis describes the content of the book and the areas of human life that are explicitly mentioned therein. The creation, publication and the role of Kitáb-i-Aqdas in the Bahá'í community is compared those of the New and the Old Testament in the Catholic Church.

Key words: Kitáb-i-Aqdas, Bahá'í Faith, Holy Writ, Bible, Persia, Irán, Báb - Gate, Universal House of Justice, Manifestation of God, 'Abdu'l-Bahá, Revelation, exile, Husayn Alí, Bahá – Glory, Síyáh-Chál in Teherán, Shrine of Bahá'u'lláh, Most Holy Book.